

KÉZIKÖNYV A KKV-K ÁLLAMI TÁMOGATÁSÁRA VONATKOZÓ KÖZÖSSÉGI SZABÁLYOKRÓL

**BELEÉRTVE A JELENLEGI PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁGBAN A
FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK ELÉRÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA IRÁNYULÓ
IDEIGLENES ÁLLAMI TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓAKAT IS**

Figyelmeztetés:

E kézikönyv az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok tömör, helyenként egyszerűsített összegzését tartalmazza. Nyilvánvaló, hogy a dokumentumban található összefoglalásokból és táblázatokból semmiféle jogok nem származtathatók. Az egyes területekre alkalmazandó szabályok hitelesebb változatát a vonatkozó jogszabályok teljes szövege képezi, ezek a szövegben megadott pontos hivatkozások alapján megtalálhatóak.

1. BEVEZETÉS	3
1.1. A KKV-K JELENTŐSÉGE	3
1.2. A KKV-K ÁLLAMI TÁMOGATÁSA	4
1.3. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	7
1.3.1. MI A KKV?	7
1.3.2. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKKAL KAPCSOLATOS FOGALMAK	7
2. FINANCIAL SUPPORT FOR SMES	9
2.1. KIS ÖSSZEGŰ TÁMOGATÁSOK (A „DE MINIMIS” SZABÁLY)	9
2.2. ÁLLAMI KEZESSÉGVÁLLALÁS	12
2.3. KOCKÁZATITÓKE-TÁMOGATÁS	14
3. A KKV-K NÖVEKEDÉSÉRE ÉS FEJLESZTÉSÉRE IRÁNYULÓ TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK	16
3.1. KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS TÁMOGATÁS	16
3.2. KÖRNYEZETVÉDELMI TÁMOGATÁS	19
3.3. REGIONÁLIS TÁMOGATÁS	23
3.4. BERUHÁZÁSI ÉS FOGLALKOZTATÁSI TÁMOGATÁS	26
3.5. KÉPZÉSI TÁMOGATÁS	27
3.6. TANÁCSADÁSHOZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁS ÉS VÁSÁROKON VALÓ RÉSZVÉTELHEZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁS	29
3.7. NŐI VÁLLALKOZÓKNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS	30
3.8. A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS FOGYATÉKKAL ÉLŐ MUNKAVÁLLALÓK FOGLALKOZTATÁSÁHOZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK	31
3.9. A NEHÉZ HELYZETBEN LÉVŐ VÁLLALKOZÁSOK MEGMENTÉSÉHEZ ÉS SZERKEZETÁTALAKÍTÁSÁHOZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁS	33
4. A JELENLEGI PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁGBAN A FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK ELÉRÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA IRÁNYULÓ IDEIGLENES ÁLLAMI TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK	35
I. MELLÉKLET	38
II. MELLÉKLET	46

1. BEVEZETÉS

1.1. A kkv-k jelentősége

A kis- és középvállalkozások (kkv-k) alkotják az európai gazdaság gerincét. Több mint 23 millió kkv található az Unióban; ezzel az európai vállalkozások 99 %-át képviselik. Több mint 100 millió főt alkalmazva az európai munkahelyek nagy részét a kkv-k hozzák létre, szilárdan beágyazódtak a helyi és regionális közösségekbe és ezáltal a társadalmi kohézió és stabilitás biztosítékát jelentik. A kkv-k fontos szerepet játszanak az európai növekedés szempontjából, mivel az európai GDP 60 %-át biztosítják. A gyors reagálásra képes vállalkozók különösen jó pozícióban vannak ahhoz, hogy részesülhessenek a globalizáció és a felgyorsult technológiai haladás előnyeiből. A kkv-k az innováció folyamatában is kiemelkedő szerepet játszanak, így a tudásalapú gazdaság alapvető alkotórészét képezik.

Ezzel kapcsolatban a Bizottság 2008 júniusában elfogadott közleménye, az **Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag**¹ kifejezi a Bizottság azon politikai szándékát, hogy elismerést kapjon a kkv-k központi szerepe az EU gazdaságában, továbbá, hogy az EU és tagállamai számára most először átfogó politikai kereteket alkossanak. Az intézkedéscsomag javítani kívánja a vállalkozásokkal kapcsolatos általános megközelítést, és a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv visszavonhatatlan rögzítésére törekszik a politikaalkotásban a szabályozástól a közszolgáltatásokig, valamint a kkv-k fejlődését hátráltató, még fennálló problémák kezeléséhez nyújtott segítségen keresztül igyekszik támogatni a kkv-k növekedését. A kisvállalkozói intézkedéscsomag számos, különböző szinten megvalósuló lépést határoz meg a kkv-k ösztönzése érdekében.

Az Unióban működő kis- és középvállalkozások legnagyobb problémája a megfelelő finanszírozáshoz való hozzáférés. A befektetők és a bankok gyakran vonakodnak finanszírozást biztosítani az újonnan alapított, vagy rövid ideje működő kkv-k számára. A jelenlegi helyzetben, amelyre gazdasági lassulás és pénzügyi válság jellemző, a kkv-keket a többi vállalkozásnál is érzékenyebben érinti az, hogy nehezebben jutnak finanszírozási forrásokhoz, és emiatt késik, vagy akár el is marad a növekedésükhöz, valamint a tervezett beruházásaik megvalósításához szükséges finanszírozás. Ez az egyik fő eleme az **Európai gazdaságélénkítési terv** című bizottsági javaslatnak, amelyet J. M. Barroso, a Bizottság elnöke 2008. november 26-án jelentett be. A gazdaságélénkítési terv az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagra építve további segítséget kíván nyújtani minden kkv-nak, beleértve olyan nagyon konkrét, speciális intézkedéseket is, amelyek a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését, pénzforgalmuk javítását, és a vállalkozóvá válás segítségét célozzák. A gazdaságélénkítési terv az Európai Befektetési Bankkal és az Európai Befektetési Alappal együtt a kkv-k finanszírozási forrásokhoz jutását is könnyebbé kívánja tenni. Emellett ismételt felhívja a figyelmet arra, hogy a tagállamoknak teljes mértékben ki kellene használniuk a közelmúltban megreformált szabályok kínálta lehetőségeket annak érdekében, hogy a megfelelő formában nyújtsanak állami támogatást

---

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag: „Small Business Act”, 2008. június 25. COM(2008) 394 végleges, 2008.6.25.

a kkv-k számára. Az európai kis- és középvállalkozások állami támogatása csak akkor hoz eredményeket versenyképességük vonatkozásában, ha a piaci feltételek strukturális javítására irányul, "okos beruházások" alkalmazásával, amelyek több innovációt, több kutatást, jobb energiahatékonyságot, jobb képzéseket és jobb minőségű munkahelyeket eredményeznek. A kkv-knak nyújtott állami segítségnyújtás fokozására a Bizottság az állami támogatásokra vonatkozó döntéshozatal felgyorsítása érdekében egyszerűsítési csomagot jelentett be, valamint olyan ideiglenes intézkedéseket, amelyek egyszerűbbé teszik a tagállamok számára bizonyos típusú támogatások kkv-knak történő nyújtását.

Továbbá az EU kiadási programjait, például a versenyképességi és innovációs programot² és a kutatási keretprogramot³ is hatékonyan fel lehet használni a kkv-k támogatására. Ugyanígy lehetőség van a lisszaboni stratégia és az európai éghajlatváltozási és energiaügyi politikai menetrend közötti szinergiák megerősítésére is azáltal, hogy ösztönözzük az alacsony széndioxid-kibocsátással járó technológiákkal kapcsolatos innovációra és az energiahatékonyságot célzó intézkedésekre irányuló beruházásokat, amelyek erősíteni fogják az európai versenyképességet, és ezzel egyidejűleg az energiabiztonsággal és az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseinket is előmozdítják.

1.2. A kkv-k állami támogatása

Először is fontos kiemelni, hogy a kkv-k segítésére a tagállamok több olyan eszközt is felhasználhatnak, amelyek nem minősülnek állami támogatásnak.

Bizonyos általános támogatási intézkedések nem számítanak állami támogatásnak, így ezeket a tagállamok azonnal végrehajthatják. Ilyenek lehetnek azok, amelyek általánosan csökkentik a munkabérek adóját és a társadalmi járulékokat, a beruházás fellendítése az általános oktatás és képzés területén, továbbá a munkanélkülieknek iránymutatást és tanácsot, általános segítséget és képzést nyújtó intézkedések, valamint a munkajog továbbfejlesztése. Szintén nem minősülnek állami támogatásnak a kisvállalkozói intézkedéscsomag bizonyos intézkedései, pl. a kkv-k pénzforgalmának javítása érdekében a kifizetések késéseinek csökkentését célzó és az a bizottsági javaslat, amelynek értelmében a kkv-k mentesülnének a számviteli szabályokkal és a statisztikai jelentéstétellel kapcsolatos túlzott terhek alól.

Az állami támogatási eljárások betartása kötelező a kkv-kra irányuló olyan támogatási intézkedések esetében, amelyek a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősülnek. Egyes ilyen intézkedések:

- bizonyos feltételek mellett nem minősülnek állami támogatásnak (lásd a továbbiakban a kis összegű intézkedések vagy kezességvállalás esetére vonatkozó de minimis szabályokat);
- állami támogatásnak minősülnek, de a tagállamok közvetlenül, a Bizottság értesítése nélkül odaítélhetik azokat (lásd a továbbiakban az általános csoportmentességi rendelet alá tartozó intézkedéseket);

---

² http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

³ http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm?pg=understanding

- általában a közös piaccal összeegyeztethető állami támogatásnak minősülnek, amennyiben megfelelnek a vonatkozó bizottsági iránymutatásokban és keretszabályokban meghatározott feltételeknek (lásd a továbbiakban a következőknél: kockázati tőke, K+F+I, környezetvédelem, hátrányos helyzetű térségek). Ezeket az intézkedéseket be kell jelenteni a Bizottságnak és kizárólag a bizottsági jóváhagyást követően lehet őket végrehajtani.

A Bizottság nemrég korszerűsítette az állami támogatási szabályokat, arra ösztönözve a tagállamokat, hogy a beruházásokat célirányosabban állítsák a növekedésre és foglalkoztatásra irányuló lisszaboni stratégia célkitűzései és a versenyképesség szolgálatába. Ennek keretében különös figyelmet – és nagyobb állami támogatási lehetőséget – kaptak a kis- és középvállalkozások. Így **a kkv-k az állami támogatások uniós szabályai által engedélyezett összes támogatásfajta**ra jogosultak, és a nagyobb vállalkozásoknak is nyújtható támogatási intézkedések esetében a kkv-k nagyobb támogatási intenzitásban részesülnek. Tekintettel arra, hogy a piaci hiányosságok a kisvállalkozások esetében súlyosabbak, mint a középvállalkozásoknál, e két kategóriára vonatkozóan eltérő alapvető támogatási intenzitást és eltérő többlettámogatást határoztunk meg.

A nemrégiben elfogadott **általános csoportmentességi rendelet**⁴ továbbá jelentős mértékben egyszerűsítette és korszerűsítette az állami támogatások szabályait: minimális igazgatási teher mellett számos különböző intézkedési lehetőséget kínál a tagállamoknak a kkv-k támogatására. A bejelentési kötelezettség alól mentesülnek a támogatási intézkedések azon fajtái, amelyeket az általános csoportmentességi rendelet felsorol. Ebből következően a tagállamok e támogatásfajtákat azonnal odaitélhetik, és elegendő utólag értesíteniük a Bizottságot. Ahhoz, hogy egy támogatási intézkedés az általános csoportmentességi rendelet értelmében mentesüljön, meg kell felelnie a rendeletben meghatározott feltételeknek. Külön kiemelendő, hogy az általános csoportmentességi rendelet csak átlátható támogatásokra alkalmazható, azaz olyan támogatásokra, amelyeknek összege előre és pontosan kiszámítható.

A tagállamok különböző fajtájú támogatást ítélnak meg a kkv-k számára és halmozhatják a különböző típusú támogatási intézkedéseket, amennyiben az általános csoportmentességi rendelet halmozásra vonatkozóan megállapított szabályai teljesülnek. Például egyazon kkv a szokásos értesítési eljárást mellőzve egyidejűleg kaphat támogatást képzési projekthez (képzési támogatás), gépvásárláshoz (beruházási támogatás) és ipari vásáron való részvételhez, mivel eltérő tevékenységekről van szó („eltérő támogatható költségek”).

E kézikönyv célja a közösségi állami támogatási szabályok által engedélyezett kkv-támogatási lehetőségek tömör áttekintése.

A vonatkozó jogszabályok teljes szövege elérhető a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/legislation.html).

A kkv-nak nyújtható támogatások az ágazati kivételek mindegyikében egyszerűbbé és egységessé váltak. A kivételek lényegében a következő ágazatokban nyújtott állami támogatásokra vonatkoznak: a halászat és az akvakultúra ágazata, a mezőgazdasági ágazat, a szénágazat, a

⁴ A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), HL L 214., 2008.8.9., 3.o.

hajógyártási ágazat, az acélágazat és a szintetikus szálak ágazata. Az ágazatspecifikus szabályokról a vonatkozó jogszabályokban található további részletek.

A következő ágazatokra vonatkoznak egyedi állami támogatási szabályok:

Halászati és akvakultúra-ágazat: http://ec.europa.eu/fisheries/legislation/state_aid_fr.htm⁵

Mezőgazdasági ágazat: http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/leg/index_en.htm⁶

Energiaágazat és közlekedési ágazat:

http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/state_aid/index_en.htm⁷

---

⁵ Lásd: Iránymutatás a halászati és akvakultúra-ágazat számára nyújtott állami támogatások felülvizsgálatához (HL C 84., 2008.4.3., 10. o.).

⁶ Lásd: A Bizottság 1857/2006/EK rendelete (2006. december 15.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról. (HL L 358., 2006.12.16.)

Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások, (HL C 319., 2006.12.17.)

A Bizottság 1628/2006/EK rendelete (2006. október 26.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális befektetési támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 302., 2006.11.1., 29. o.).

Közösségi iránymutatások az EK-Szerződés I. mellékletében felsorolt és egyes, az I. mellékletben fel nem sorolt termékek reklámozását érintő állami támogatásokról (HL C 252., 2001.9.12.)

Közösségi iránymutatások a TSE-vizsgálatokra, az elhullott állományra és a vágóhídon keletkezett hulladéokra vonatkozó állami támogatásokról (HL C 324., 2002.12.24.).

⁷ Lásd a C(2005) 312 bizottsági közleményt a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatásokról (HL C 312., 2005.12.9., 1. o.)

a C(2004) 43 bizottsági közleményt a tengeri fuvarozáshoz nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokról (HL C 013., 2004.01.17., 3-12. o.)

és a vasúti vállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatást (HL C 184., 2008.7.22., 13. o.).

1.3. Fogalommeghatározások

1.3.1. Mi a kkv?

A kkv-k állami támogatások vonatkozásában használt meghatározása megegyezik a kkv Bizottság által használt általános meghatározásával, amint az a kkv-k meghatározásáról szóló külön ajánlásban szerepel⁸. Ezt a meghatározást az általános csoportmentességi rendelet 1. melléklete is tartalmazza, és e kézikönyv II. mellékletében megtalálható.

■ A **középvállalkozás** olyan vállalkozás, amely a következő kritériumok mindegyikének megfelel:

- 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztat, és
- éves árbevétele nem haladja meg az 50 millió EUR-t és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 43 millió EUR-t.

■ A **kisvállalkozás** olyan vállalkozás, amely a következő kritériumok mindegyikének megfelel:

- 50 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztat, és
- éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 10 millió EUR-t.

■ A **mikrovállalkozás** olyan vállalkozás, amely a következő kritériumok mindegyikének megfelel:

- 10 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztat, és
- éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

A kritériumokat a vállalat egészére kell alkalmazni (beleértve a más tagállamokban vagy az EU-n kívül található leányvállalatokat is). A rendelet tartalmazza a *független vállalkozás*, a *partnervállalkozás* és a *kapcsolt vállalkozás* meghatározását, az adott kkv valós gazdasági helyzetének értékelése érdekében.

1.3.2. Az állami támogatásokkal kapcsolatos fogalmak

- „támogatás”: minden olyan intézkedés, amely megfelel a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek;
- „támogatási program”: olyan intézkedések, amelyek alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésekre lenne szükség – az intézkedésben általában és absztrakt módon meghatározott vállalkozások számára egyedi támogatást lehet odaítélni, valamint olyan intézkedések, amelyek alapján egy konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás egy vagy több vállalkozás számára határozatlan időre és/vagy határozatlan összegre vonatkozóan odaítélhető;

---

⁸ A Bizottság ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról, C(2003) 1422 végleges (HL L 124., 2003.5.20.)

- „támogatási intenzitás”: a támogatás összege a támogatható költségek százalékában kifejezve;
- „támogatott területek”: az érintett tagállam vonatkozásában a 2007 és 2013 közötti időszakra jóváhagyott regionális támogatási térkép alapján regionális támogatásra jogosult régiók.

2. KKV-KNAK NYÚJTOTT PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

2.1. Kis összegű támogatások (a „de minimis” szabály)

A de minimis támogatásokról szóló rendelet olyan rendelkezés, amelynek köszönhetően a tagállamok nagyon gyorsan korlátozott összegű támogatást nyújthatnak a vállalkozások és különösen a kkv-k számára, **a Bizottság tájékoztatása és bármiféle hivatalos eljárás nélkül**. A szabály azon a feltételezésen alapul, hogy az esetek túlnyomó többségében a kis összegű támogatások nem gyakorolnak hatást a tagállamok közötti kereskedelemre és versenyre, így EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősülnek állami támogatásnak.

A de minimis támogatásokról szóló rendelet meghatározza, hogy a bármely három egymást követő pénzügyi év időszakában **a vállalkozásonkénti 200 000 EUR-t meg nem haladó** támogatási intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak a Szerződés értelmében, azaz a tagállamok minden eljárási kötelezettség nélkül nyújthatnak ilyen összegű támogatásokat.

1,5 millió EUR értékű állami kezességvállalás minősülhet 200 000 EUR-t meg nem haladó állami támogatásnak.

A jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes közösségi keretrendszer értelmében (lásd e kézikönyv 4. fejezetét) 2010-ig a tagállamok meghatározott feltételekkel a vállalkozásonként 500 000 EUR-t meg nem haladó egyösszegű támogatást nyújthatnak. Az ideiglenes keretrendszer által lehetővé tett ilyen támogatás állami támogatásnak minősül a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében, míg a de minimis támogatásokról szóló rendelet alapján nyújtható 200 000 EUR értékű támogatás nem.

Feltételek:

- A de minimis szabály alá tartozó támogatás felső határa 200 000 EUR (készpénzben kifejezett támogatástartalom), bármely három egymást követő pénzügyi év időszakára.
- A felső határ a de minimis támogatásnak minősülő állami segítségnyújtás teljes összegére vonatkozik. Nem befolyásolja annak lehetőségét, hogy a kedvezményezett az alábbiakban leírt halmozási szabály sérelme nélkül a Bizottság által jóváhagyott programok alapján egyéb állami támogatásban részesüljön.
- A felső határ mindenfajta támogatásra vonatkozik, annak formájától és célkitűzésétől függetlenül. Az exporttámogatás az egyetlen olyan támogatásfajta, amelyre a de minimis szabály nem alkalmazható.
- A rendelet csak „átlátható” támogatásfajtákra alkalmazható, azaz olyan támogatásra, amely esetében lehetséges előre kiszámítani a bruttó támogatástartalom pontos összegét anélkül, hogy szükség lenne kockázatértékelés elvégzésére.

E rendeletet valamennyi ágazat vállalkozásai részére odaítélt támogatásra alkalmazni kell, a következők **kivételével**:

- **Halászathoz vagy akvakultúrához** kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozásoknak nyújtott támogatás⁹
- **Mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével** foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatás¹⁰
- **Mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában** tevékeny vállalkozásoknak nyújtott támogatás (meghatározott esetekben)
- **Harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek** támogatása
- **Az import áruk helyett hazai áru használatától függő** támogatás;
- **A szénágazatban** tevékenységet folytató vállalkozásoknak nyújtott támogatás
- A **teherszállító járművek megvásárlására** a kereskedelmi fuvarozás terén működő vállalkozások számára nyújtott támogatás
- A **nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak** nyújtott támogatás.

Mit nevezünk átlátható támogatásnak?

Egy támogatás abban az esetben átlátható, ha előzetesen pontosan kiszámítható a bruttó támogatástartalom anélkül, hogy kockázatértékelést kellene végezni.

Például:

- **A hitelek**ből álló támogatás átlátható de minimis támogatásként kezelendő, amennyiben a bruttó támogatástartalmat a támogatás odaítélésekor érvényes piaci kamatok alapján számították ki.
- **A tőkeinjekciókból álló támogatás** nem tekinthető átlátható de minimis támogatásnak, kivéve ha az állami tőkeinjekció teljes összege nem haladja meg a de minimis támogatásokra vonatkozó felső határt.
- **A kockázati tőkebefektetési intézkedésekből álló támogatás** nem tekinthető átlátható de minimis támogatásnak, kivéve ha az érintett kockázati tőkebefektetési program minden egyes megcélzott vállalkozásnak csupán a de minimis támogatás felső határáig nyújt tőkét.
- **A kezességvállalási program keretében** a pénzügyi nehézségekkel nem küzdő vállalkozásoknak **nyújtott egyedi támogatás** csak akkor kezelendő átlátható de minimis támogatásként, ha az ilyen program keretében nyújtott, alapul szolgáló hitel garantált összege vállalkozásonként nem több 1 500 000 EUR-nál.
- **A kezességvállalási program keretében a pénzügyi nehézségekkel nem küzdő, a közúti szállításban működő vállalkozásoknak nyújtott egyedi támogatás** csak akkor kezelendő átlátható de minimis támogatásként, ha az ilyen program keretében nyújtott, alapjául szolgáló hitel garantált összege vállalkozásonként nem haladhatja meg a 750 000 EUR-t.

⁹ A Bizottság 875/2007/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:193:0006:0012:HU:PDF>

¹⁰ A Bizottság 1535/2007/EK rendelete (2007. december 20.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termelőágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 337., 2007.12.21.) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:325:0004:0009:HU:PDF>

További információ:

– „A Bizottság 1998/2006/EK rendelete (2006. december 15.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról” (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:379:0005:0010:HU:PDF>

2.2. Állami kezességvállalás

Az állami kezességvállalás a vállalkozások fejlesztésének és pénzügyi forráshoz juttatásának fontos támogatási eszközét képezi. Ez a kkv-k esetében különös jelentőséggel bír.

A kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásról szóló, 2008-ban elfogadott bizottsági közlemény fő célja, hogy meghatározza, hogy **az állami kezességvállalás milyen feltételek mellett nem minősül állami támogatásnak** az EK-Szerződés 87. és 88. cikke értelmében. **A közlemény egyértelmű és átlátható módszereket határoz meg a kezességvállalás támogatástartalmának kiszámítására.** A közlemény rendelkezéseit alkalmazni kell **minden olyan kezességvállalásra, ahol kockázat-átruházásra kerül sor.** A kezességvállalás általában hitelhez vagy olyan egyéb szerződéses pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódik, amelyet a hitelfelvevő a hitelezővel szemben vállal. Ilyen kezességvállalás nyújtható egyedi támogatásként vagy valamely program részeként. Ugyanakkor a kezességvállalásnak lehetnek más formái is, amelyekre alkalmazandó a közlemény.

A kkv-kra vonatkozóan egyszerűsített szabályok lépnek életbe a kkv-k finanszírozási forrásokhoz való hozzájutásával kapcsolatos sajátos nehézségek kezelésére. A tagállamok két eszköz felhasználásával számíthatják ki egyszerű módon a kkv-nak nyújtott kezességvállalás támogatástartalmát:

- Minősítési osztályokon alapuló, **előre meghatározott mentesülési díjak használatának lehetősége**, amelyek a piaccal összeegyeztethetőnek és így támogatásmentesnek minősülnek. Ezek alacsonyabb díjak esetén referenciaként is használhatók a támogatástartalom kiszámításához.
- Induló vállaltok esetében **évi 3,8% mentesülési díj alkalmazandó**, még kockázatbesorolás hiányában is.
- **Programok esetében** megkülönböztetés nélküli egységes díj alkalmazható, amennyiben a kezességvállalással biztosított összeg **nem éri el vállalkozásonként a 2,5 millió EUR-t.** Ez kockázat-egyesítési hatást fejt ki a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott alacsony összegű kezességvállalás javára.

Feltételek:

a) Egyedi kezességvállalás:

- a hitelfelvevő nem nehéz helyzetben lévő vállalkozás¹¹
- konkrét pénzügyi tranzakcióhoz kapcsolódik, és időben és összegében is korlátozott
- a fedezet maximális összege: a fennálló hitel (vagy más pénzügyi kötelezettség) 80%-a
- arányosság a visszafizetésekben, a kezességvállalás csökkenésében és a veszteségek vállalásában
- a kezességvállalásért piaci alapú díjat fizetnek

¹¹ A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás meghatározása szerint. HL C 244., 2004.10.1, 2. o. Lásd továbbá e kézikönyv 3.9. fejezetét.

- lehetőség van előre meghatározott (a kkv hitelminősítéséhez kapcsolódó) mentesülési díjak alkalmazására

b) Kezességvállalást tartalmazó támogatási programok

- nehéz helyzetben lévő vállalatok¹² nem támogathatók a program keretében.
- konkrét pénzügyi tranzakcióhoz kapcsolódó és időben és összegében is korlátozott kezességvállalás
- a fennálló hitel (vagy más pénzügyi kötelezettség) 80%-át nem haladja meg
- a díjakat évente legalább egyszer felülvizsgálják
- a díj fedezi a rendes kockázatokat, az igazgatási költségeket és a megfelelő tőke után fizetendő éves díjat
- átlátható feltételek a jövőbeni kezességvállaláshoz (pl. az igénybevételre jogosult vállalatokra vonatkozóan)
- Mentesülési díjak alkalmazásának lehetősége, vagy (a kedvezményezett kkv egyedi kockázatbesorolásának kötelezettségét elkerülve) egységes díj alkalmazásának lehetősége, amennyiben a kezességvállalással biztosított összeg nem éri el vállalkozásonként a 2,5 millió EUR-t egy adott programban (lehetővé téve a kockázategyesítést a kkv-knak nyújtott alacsony összegű garancia esetében)

További információ:

Bizottsági közlemény az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (Hivatalos Lap C 155., 2008.6.20., 10-22. o.) és az ennek 15. oldalára vonatkozó helyesbítés (HL C 244., 2008.9.25., 32. o.)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:155:0010:0022:HU:PDF>

---

¹² A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás meghatározása szerint. HL C 244., 2004.10.1, 2. o. Lásd továbbá e kézikönyv 3.9. fejezetét.

2.3. Kockázatitőke-támogatás

A kockázati tőke a kkv-k finanszírozásának fontos eszköze. 2006 augusztusában hatályba lépett a **kockázati tőkére vonatkozó új iránymutatás**.

Az általános csoportmentességi rendelet a bejelentési kötelezettség alól mentes támogatásfajták közé felvette a kockázati tőkével kapcsolatos intézkedések formájában nyújtott támogatást.

A Bizottság új, **megcélzott kkv-nként 1,5 millió EUR értékű** mentesülési küszöböt vezetett be. Az elv az, hogy e határ alatt a Bizottság elfogadja, hogy a kockázatitőke-piacokon nincsenek alternatív finanszírozási eszközök (azaz piaci hiányosság áll fenn).

Ezek az intézkedések elősegítik **a kockázatitőke-alapok létrejöttét és a nagy növekedési potenciállal rendelkező kkv-ba irányuló befektetéseket**. Ennek különösen nagy a jelentősége olyan gazdasági feltételek esetén, amelyek a kockázatkerülést erősítik az európai pénzügyi ágazatban.

Kockázati tőke formájában nyújtott támogatásra a gazdaság minden ágazatában van lehetőség, a következő vállalkozások kivételével:

- nehéz helyzetben lévő vállalkozások, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás értelmében;
- a hajógyártásban, valamint a szén- és acéliparban tevékenykedő vállalkozások.

Fogalmak

Mentesülési küszöbök: a kockázatitőke-befektetéssel kapcsolatos intézkedés egy-egy 12 hónapos időszak során nem állhat megcélzott kkv-nként 1,5 millió EUR-nál nagyobb finanszírozási összegekből, függetlenül attól, hogy részben vagy egészben finanszírozzák állami támogatásból.

Kockázati tőke: vállalkozásoknak nyújtott saját tőke vagy kvázi-saját tőke finanszírozás a korai növekedési szakaszokban (magvető, induló és növekedési szakasz), amely magában foglalja az üzleti angyalok nem hivatalos befektetését, a vállalkozási tőkét valamint a kkv-kra és nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalkozásokra szakosodott alternatív részvénytőkepiacokat.

Feltételek

Az iránymutatás alapján az alább felsorolt feltételek közül egyesektől el lehet térni. Ebben az esetben a támogatást pozitív és negatív hatásainak összevetése érdekében részletes értékelés keretében elemzik.

A általános csoportmentességi rendelet alapján az összes feltételnek teljesülnie kell.

- A finanszírozás **bármely tizenkét hónap alatt nem haladhatja meg a 1,5 millió EUR-t megcélzott vállalkozásonként.**
- A **támogatott térségben található kkv-k**, valamint a **nem támogatott térségben található kisvállalkozások** esetében a kockázatitőke-intézkedésnek **a magvető tőke, az indulótőke**

és/vagy a növekedési tőke nyújtására kell korlátozódnia.

- A nem támogatott térségben található középvállalkozások esetében a kockázatitőke-intézkedésnek a **magvető tőke és/vagy az indulótőke** nyújtására kell korlátozódnia, a növekedési tőke finanszírozásának kizárásával.
- A befektetési alap a **megcélzott kkv-kba fektetett teljes költségvetésének legalább 70 %-át** sajáttőke vagy kvázi-saját tőke formájában nyújtja.
- A befektetési alapok **finanszírozását legalább 50 %-ban magánbefektetők** által kell biztosítani.
- A kizárólag a **támogatott térségben található kkv-kat** célzó befektetési alapok esetén a **finanszírozás legalább 30 %-át** kell magánbefektetők által biztosítani.
- A befektetési alapnak **nyereségorientáltnak** kell lennie, és vezetésének **üzleti alapon** kell folynia.

Az iránymutatás alapján nyújtható támogatásfajták kategóriái

- **befektetési alapok („kockázatitőke-alapok”) létrehozása**, amelyekben az állam partner, befektető vagy résztvevő, még ha kevésbé előnyös feltételekkel is, mint egyéb befektetők;
- **Kezességvállalás** a befektetési veszteségek egy részére **kockázatitőke-befektetőknek vagy vállalkozásitőke-alapoknak**, vagy kezességvállalás a kockázatitőke-befektetésre nyújtott kölcsönök tekintetében befektetőknek/alapoknak, feltéve, hogy az esetleges veszteségekre adott állami fedezet nem haladja meg a garantált befektetés nominálösszegének 50%-át;
- **egyéb pénzügyi eszközök a kockázatitőke-befektetők vagy a vállalkozásitőke-alapok javára** a befektetéshez többlettőke biztosítása céljából;
- kockázatitőke-befektetésre irányuló **adózási ösztönzők befektetési alapoknak és/vagy kezelőiknek, vagy befektetőknek.**

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatásfajták kategóriái

- **Befektetési alapok („kockázatitőke-alapok”) létrehozása**, amelyekben az állam partner, befektető vagy résztvevő, még ha egyéb befektetőknél kevésbé előnyös feltételekkel is;

További információ:

Közösségi iránymutatás a kis- és középvállalkozásokba történő kockázatitőke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról (Hivatalos Lap C 194., 2006.8.18., 2. o.).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:194:0002:0021:HU:PDF>

– *A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).*

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3. A KKV-K NÖVEKEDÉSÉRE ÉS FEJLESZTÉSÉRE IRÁNYULÓ TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

3.1. Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatás

A Bizottság 2006-ban elfogadta a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz (K+F+I) nyújtott állami támogatások új közösségi keretrendszerét, valamint 2008-ban az általános csoportmentességi rendeletet, amely szintén számos K+F+I-re vonatkozó kategóriát tartalmaz. A keretrendszer és az általános csoportmentességi rendelet egyaránt tartalmaz **célirányosan a kkv-knak kidolgozott** új rendelkezéseket az innovációval kapcsolatban, amelyek hozzájárulnak ahhoz a célkitűzéshez is, hogy a támogatást a lisszaboni menetrendben meghatározott irányvonal mentén a munkahelyek és a növekedés megteremtésére fordítsák.

A keretrendszer alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

- **Kutatási és fejlesztési projektekhez nyújtott támogatás** **Ebbe a kategóriába tartoznak a következőkhöz nyújtott támogatások:**
  - **alapkutatás:** a támogatható költségek legfeljebb 100 %-a.
  - **ipari kutatás:** kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 80 %-a, középvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 75 %-a
  - **kísérleti fejlesztés:** kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 60 %-a, középvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 50 %-a
- **- Műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás:** Ipari kutatási vagy kísérleti fejlesztési tevékenységeket előkészítő műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtható támogatás. Kkv-k esetében az ipari kutatási tevékenységek előkészítő tanulmányainak támogatásintenzitása nem haladhatja meg a 75 %-ot, a kísérleti fejlesztési tevékenységek előkészítő tanulmányainak támogatásintenzitása pedig az 50 %-ot;
- **Ipari tulajdonjogokkal kapcsolatban felmerülő költségekhez nyújtott támogatás:** Ez a támogatás a szabadalmak és egyéb ipari tulajdonjogok megszerzésével és érvényesítésével összefüggésben felmerülő költségekre irányulhat.
- **Magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás** A munkatársat a kedvezményezett vállalkozáson belül újonnan létrehozott állásban kell alkalmazni, a kirendelő kutatási szervezetnél vagy nagyvállalatnál pedig azt megelőzően legalább két éves munkajogviszonnyal kell rendelkeznie.
A maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg a támogatható költségek 50 %-át, legfeljebb 3 éves időszakra, vállalkozásonként és kölcsönzött személyenként.
- A mezőgazdasági és halászati ágazatban végzett kutatás-fejlesztés támogatása. A támogatást közvetlenül a kutatási szervezet részére kell nyújtani, és az nem foglalhat magában mezőgazdasági termékek előállításával, feldolgozásával vagy forgalomba hozatalával foglalkozó vállalat részére nyújtott, a kutatással össze nem függő közvetlen támogatást, és nem jelenthet ártámogatást az ilyen termékek gyártói részére. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a támogatható költségek 100 %-át, és minden esetben a meghatározott feltételek teljesülésétől függ.

- **Kezdő innovatív vállalkozások részére nyújtott támogatás:** A kedvezményezett olyan kisvállalkozás, amely a támogatás odaítélésének időpontjában hat évnél rövidebb ideje létezik.

Az általános csoportmentességi rendelet szerint a kedvezményezett akkor minősül innovatív jellegűnek, ha kutatási és fejlesztési költségei az összes működési költség legalább 15 %-át teszik ki a támogatás odaítélését megelőző három év legalább egyikében, illetve ha – pénzügyi előzményekkel nem rendelkező induló vállalkozás esetében – ugyanezen arányt a folyó pénzügyi időszakra vonatkozó, független könyvvizsgáló által hitelesített pénzügyi kimutatás bizonyítja.

A kedvezményezett csak 3 évvel a kezdő innovatív vállalkozásnak nyújtott támogatás odaítélését követően részesülhet állami támogatásban, kivéve a K+F+I támogatást és a kockázati tőke-támogatást.

A támogatási összeg nem haladhatja meg az 1 millió EUR-t. A támogatási összeg azonban elérheti a 1,5 millió EUR-t a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti, eltérésre jogosult régiókban, illetve az 1,25 millió EUR-t a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti, eltérésre jogosult régiókban.

- **Az innovációs tanácsadási szolgáltatásokhoz és az innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás**

A támogatási összeg bármely hároméves időszakot tekintve nem haladja meg a 200 000 EUR-t kedvezményezettenként. Amennyiben a szolgáltató nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal rendelkezik, a támogatás kiterjedhet a támogatható költségek 100 %-ára, egyéb esetben a maximális támogatási összeg a támogatható költségek 75 %-a.

- **A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás**

Az eljárási vagy szervezési innovációnak újításnak kell lennie, vagy jelentős javulást kell jelentenie az adott iparágban a Közösségen belül fellelhető legfejlettebb tudáshoz képest, valamint egyértelmű kockázattal kell járnia. A szervezési innovációnak a szervezés megváltoztatásában mindig az infokommunikációs technológiák alkalmazásához vagy kiaknázásához kell kapcsolódnia.

A maximális támogatási intenzitás közép vállalkozások esetében 25 %, kisvállalkozások esetében 35 %.

- **Az innovációs klasztereknek nyújtott támogatás**

– Kizárólag az innovációs klasztert működtető jogalanynak nyújtható **beruházási támogatás** innovációs klaszterek létrehozásához, bővítéséhez és élénkítéséhez.

A maximális támogatási intenzitás közép vállalkozások esetében 25 %, kisvállalkozások esetében 35 %. A támogatott régiókban működő klaszterek esetében magasabb támogatási intenzitás alkalmazható.

– **A klaszter élénkítését célzó működési támogatás** nyújtható ideiglenesen az innovációs klaszter működtetésére kijelölt jogalanyak.

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

Az iránymutatás szerinti K+F+I támogatás MINDEN támogatási kategóriájára kiterjed az általános csoportmentességi rendelet, így ezek mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól, a következők kivételével:

1. A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás

2. Az innovációs klasztereknek nyújtott támogatás

3. Nagy összegű egyedi támogatások: A K+F+I-re vonatkozó összes támogatási kategória az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozik, amennyiben nem haladják meg az alábbi bejelentési küszöbértékeket (vállalkozásonként, és projektenként, illetve tanulmányonként):

- Ha a projekt túlnyomórészt alapkutatást foglal magában: 20 millió EUR*
- Ha a projekt túlnyomórészt ipari kutatást foglal magában: 10 millió EUR*
- Minden egyéb projekt: 7,5 millió EUR*
- Ipari tulajdonjogokkal kapcsolatban felmerülő költségekhez nyújtott támogatás: 5 millió EUR

*A küszöbértékek EUREKA projekt esetében ezen összegek kétszeresét teszik ki

További információ:

– „A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások közösségi keretrendszere” (Hivatalos Lap C 323., 2006.12.30., 1. o.)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:323:0001:0026:EN:PDF>

– A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.2. Környezetvédelmi támogatás

2008 elején az energiaügyi és éghajlat-változási csomag keretében **a környezetvédelem állami támogatásáról szóló új közösségi iránymutatás** elfogadására került sor. Az iránymutatás alapján a tagállamok támogatást nyújthatnak kkv-k és nagyvállalatok számára környezetbarát projektekhez.

Az általános csoportmentességi rendeletbe a környezetvédelem támogatásának érdekében nemrég számos támogatási lehetőséget vettek fel, hogy a tagállamok egyszerűen és gyorsan, a Bizottság értesítése nélkül nyújthassanak ilyen támogatásokat. Az ilyen támogatást nem kell bejelenteni, amennyiben a támogatás vállalkozásonként és beruházási projektenként nem haladja meg a 7,5 millió EUR összegű küszöbértéket, valamint az általános csoportmentességi rendeletben meghatározott feltételek teljesülnek.

Beruházási támogatás esetében a támogatható költségek a közösségi szabványok által előírtnál magasabb szintű környezetvédelem eléréséhez, vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emeléséhez szükséges **többletköltségek**. Az adott időszak alatt felmerülő működési nyereséget és költségeket le kell vonnia a támogatható költségekből.

Az iránymutatás alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

- **A vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatás:** A környezetbarát beruházásokat előmozdító támogatás kisvállalkozások esetében legfeljebb 70 %, középvállalkozások esetében legfeljebb 60 % lehet. Öko-innovációval kapcsolatos intézkedések estében 10 százalékpontos többlettámogatás adható, valamint a támogatás elérheti a beruházás többletköltségeinek 100 %-át, amennyiben a támogatást közbeszerzési eljárás alapján nyújtják. A támogatás új környezetbarát szállítóeszközök beszerzéséhez is adható.
- **A jövőbeni közösségi szabványokhoz történő korai alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás:**
E kategória a környezetvédelem szintjét növelő, még nem hatályos későbbi közösségi normákhoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatásra vonatkozik. Kkv-k esetében a támogatási intenzitás következő értékei alkalmazhatók: Amennyiben a végrehajtás és a befejezés:
  - a szabvány hatályba lépése előtt több mint három évvel történik: kisvállalkozások esetében 25 %, középvállalkozások esetében 20 %.
  - a szabvány hatályba lépése előtt egy–három évvel történik: kisvállalkozások esetében 20 %, középvállalkozások esetében 15 %.
- **Energiatakarékossági intézkedésekhez nyújtott támogatás:**
  - A **beruházási támogatás** kisvállalkozások esetében a költségek legfeljebb 80 %-a, középvállalkozások esetében azok 70 %-a, közbeszerzési eljárás esetén pedig a többletköltségek 100 %-át is elérheti.
  - **Működési támogatás** legfeljebb 5 éves időszakra adható.
- **Megújuló energiaforrások tekintetében nyújtott támogatás:**
  - A **beruházási támogatás** a kisvállalkozások esetében legfeljebb 80 %, a

középvállalkozások esetében legfeljebb 70 % lehet. 100 %-os támogatási intenzitásra van lehetőség, amennyiben a támogatást közbeszerzési eljárás alapján nyújtják.

– **Működési támogatás:** A tagállamok a hagyományos energiaforrásokhoz képest jelentkező többletköltségeket teljes egészében támogathatják. A működési támogatásra vonatkozóan több választási lehetőség van.

- **A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésbe történő beruházáshoz nyújtott támogatás.** A tagállamok a vállalkozások számára energiamegtakarítás megvalósítását lehetővé tevő támogatást és kapcsolt energiatermelésre irányuló támogatást kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 80 %-áig nyújthatnak, és a többletköltségek 100 %-áig, amennyiben a támogatást közbeszerzési eljárás alapján nyújtják.
- **Az energiahatékony távfűtéshez nyújtott támogatás** kisvállalkozások esetében legfeljebb 70 %, középvállalkozások esetében legfeljebb 60 % lehet. Közbeszerzési eljárás esetén 100 %.
- **Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás:** a vállalatoknak a közösségi szabványok túlteljesítésére, energiamegtakarításra vagy megújuló energiaforrások előmozdítására irányuló beruházásokhoz közvetlenül kapcsolódó tanulmányokhoz nyújtott támogatás a kisvállalkozások esetében a tanulmányok költségének legfeljebb 70 %-a, középvállalkozások esetében legfeljebb 60 %-a.

- **Hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatás:** ez a kategória a más vállalkozások hulladékának kezelését célzó – ezen belül újrahasznosítási, újrafeldolgozási és helyreállítási tevékenységekre irányuló – támogatást fedi. – A támogatás a kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 70 %-a, a középvállalkozások esetében legfeljebb 60 %-a lehet.
- Szennyezett területek szennyeződésmentesítéséhez nyújtott támogatás: csak abban az esetben lehet ilyen támogatást nyújtani, ha a szennyezőt nem lehet azonosítani, vagy nem lehet a költségek viselésére kötelezni. A maximális támogatási intenzitás a támogatható költségek 100 %-a.
- **Vállalkozások** környezetvédelmi okokból más telephelyre való **áthelyezéséhez** nyújtott támogatás. A telephely változásának környezetvédelmi vagy megelőzési célból kell történnie, és azt illetékes közigazgatási hatóság által kiadott közigazgatási vagy bírósági határozatnak kell elrendelnie, vagy a vállalkozás és az illetékes közigazgatási hatóság közötti megegyezés alapján kell végbemennie. A kedvezményezett vállalkozásnak meg kell felelnie az új telephelynek helyet adó régióban alkalmazandó legszigorúbb környezetvédelmi szabályoknak. A kedvezményezett lehet városi környezetben vagy különleges természetmegőrzési területen működő vállalkozás, vagy a Seveso II irányelv hatálya alá tartozó telephely vagy létesítmény. A maximális támogatási intenzitás középvállalkozások esetében 70 %, kisvállalkozások esetében 60 %.
- **Értékesíthető engedélyek rendszerei formájában nyújtott támogatás:** az iránymutatás meghatározza a speciális feltételeket, amelyeknek teljesülniük kell, valamint az értékesíthető engedélyek rendszeréhez kapcsolódó állami támogatás szükségességének és arányosságának értékelési módját.

- **A környezetvédelmi adó csökkentése vagy az ilyen adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás:** Akkor engedélyezett, ha legalább közvetett módon hozzájárul a környezetvédelem szintjének javításához, és ha az adócsökkentések és adómentességek nem hátráltatják az adó általános céljának elérését. Az összehangolt környezetvédelmi adók csökkentése vagy az ezek alóli mentesség formájában nyújtott támogatás 10 éves időtartamra nyújtható, amennyiben a közösségi minimum-adószintet megfizetik. Egyébként az adókedvezmények vagy adómentességek csak akkor adhatók 10 éves időtartamra, amennyiben a támogatás szükséges és arányos, és azt követően, hogy megvizsgálták az érintett gazdasági ágazatokra gyakorolt hatását.

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

Az általános csoportmentességi rendelet a környezetvédelmi támogatás következő kategóriáira terjed ki, amelyek ebből következően mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól:

- **A vállalatok számára a közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítését, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emelését lehetővé tevő beruházási támogatás** (beleértve új környezetbarát szállítóeszközök beszerzését is)
- **A jövőbeni közösségi szabványokhoz történő korai alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás**
- **Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás**
- **Energiamegtakarítási intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás:** a támogatható költségek kiszámítása történhet egyszerűsített módszerrel (alacsonyabb támogatási intenzitás mellett), vagy az iránymutatásban leírt szokásos módon (az ott megadott támogatási intenzitás mellett).
- **Megújuló energiaforrások tekintetében nyújtott támogatás**
- **Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott támogatás**
- **A környezetvédelmi adó csökkentése vagy az ilyen adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás, az energia-adóztatási irányelv (2003/96/EK) feltételeinek teljesülése esetén:** 10 évre adható, amennyiben megfizetik a közösségi minimum-adószintet.

A **beruházási támogatás** összes kategóriájára alkalmazható **az általános csoportmentességi rendelet szerinti egyszerűsített számítási módszer:** a támogatható költségeket ki lehet számítani a működési nyereség vagy költségek figyelembe vétele nélkül. Így az általános csoportmentességi rendelet alapján a támogatási intenzitások az iránymutatás szerinti értékeknél alacsonyabbak, hogy biztosítható legyen, hogy a környezetvédelmi célkitűzésekhez nyújtott támogatási összegek az általános csoportmentességi rendelet és az iránymutatás alapján egymással megegyezők legyenek.

A környezetvédelmi támogatási kategóriák abban az esetben tartoznak az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá, amennyiben az egyedi **támogatás összege nem haladja meg a 7,5 millió EUR-t.**

További információ:

– „Közösségi iránymutatás a környezetvédelem állami támogatásáról” (Hivatalos Lap C 82., 2008.4.1., 1. o.)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:082:0001:0033:HU:PDF>

– A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőségük nyilvántartásáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.3. Regionális támogatás

A hátrányos helyzetű régiókban a tagállamok nemzeti regionális támogatást nyújthatnak a 2007 januárja óta hatályos **regionális támogatási iránymutatás**, valamint az **általános csoportmentességi rendelet** alapján. A nemzeti regionális támogatás célja, hogy a beruházások és a beruházáshoz kapcsolódó munkahelyteremtés támogatása, induló vállalkozások támogatása és bizonyos esetekben működési támogatás nyújtása révén segítse elő a leghátrányosabb helyzetű régiók fejlődését. Ösztönzi a hátrányos helyzetű régiókban található vállalkozások gazdasági tevékenységének bővítését és diverzifikálását, különösen a vállalkozások új létesítményeknek az adott területen történő létrehozására való ösztönzése útján.

Az iránymutatás a halászat, a szén- és acélágazat, a szintetikusszál-gyártás és a mezőgazdasági termékek elsődleges előállítása kivételével a gazdaság minden ágazatára kiterjed. Általában a mezőgazdasági termékek feldolgozására és forgalomba hozatalára is alkalmazandó. Sajátos szabályok vonatkoznak a szállításra és a hajóépítésre, nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak¹³ pedig nem adható regionális támogatás.

Általános szabályként a regionális támogatásokat regionális fejlesztési stratégia szerves részét képező **multiszektorális támogatási rendszer** keretében kell nyújtani. Kivételesen a tagállamok egyetlen vállalkozásnak nyújtott egyedi ad hoc támogatást, illetve egy tevékenységi területre korlátozott támogatást is adhatnak, amennyiben ezt kivételes körülmények fennállása indokolja.

Fogalmak

A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiók: Olyan területek, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság.

A 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti területek: Ezek olyan nehézségekkel küzdő területek, amelyek meghatározása a tagállamok által javasolt (nemzeti) mutatók alapján történik, a maximális népességi lefedettség és a visszaélés megakadályozására vonatkozó minimumfeltételek figyelembevételével.

Kezdeti beruházás: tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházás a következők vonatkozásában:

- új létesítmény kialakítása,
- meglévő létesítmény bővítése,
- valamely létesítmény termelésének új, további termékekkel történő diverzifikálása,
- meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatása;

A beruházáshoz kapcsolódó munkahelyteremtés A létrejött munkahelyek számának nettó növekedése a beruházás befejezését követő három éven belül.

Nagyberuházási projekt az olyan kezdeti beruházás, amely 50 millió EUR-t meghaladó értékben tartalmaz támogatható kiadást.

¹³ A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás meghatározása szerint. HL C 244., 2004.10.1, 2. o. Lásd továbbá e kézikönyv 3.9. fejezetét.

Az iránymutatás alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

➤ Regionális beruházási támogatás

A támogatás kezdeti beruházási projekt számára nyújtható.

A támogatható költségek kiszámítása kétféleképpen lehetséges:

- a kezdeti beruházási projekthez kapcsolódó, tárgyi eszközökbe (földterület, épület, üzemi berendezés) történő beruházás költségei és az immateriális javakba történő (a technológiatranszferhez kapcsolódó) beruházás teljes költsége. A támogatható eszközöknek nem szükségesek újnak lenniük.

VAGY

- a beruházási projekttel közvetlenül létrehozott munkahelyek két évre számított, becsült bérköltsége.

A beruházást vagy a létrehozott munkahelyeket legalább három éven keresztül fenn kell tartani az érintett régióban.

A kedvezményezettnek a támogatható költségek legalább 25 %-át kitevő pénzügyi hozzájárulást kell biztosítania.

A megcélzott regionális problémák természetének és mértékének figyelembevétele érdekében a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti eltérésre jogosult régiókban az engedélyezett támogatásintenzitás alacsonyabb, mint a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerint jogosult régiókban. A kkv-k esetében a támogatási intenzitás az adott terület hátrányos voltának figyelembevételével 20 % és 80 % között lehet.

A nagyberuházási projektek esetében a támogatási intenzitás alacsonyabb.

Amikor a regionális támogatásban részesíthető kiadás más célokra (pl. K+F+I) nyújtott támogatásra is jogosult, akkor az adott programok szerinti legkedvezőbb küszöbérték vonatkozik rá.

➤ Regionális működési támogatás

Regionális működési támogatás csak bizonyos jól körülhatárolt esetekben nyújtható, amennyiben egy régió súlyos strukturális hátrányai ezt indokolják. Ez a működési támogatás a vállalkozás folyó kiadásainak támogatására irányul.

Feltételek:

- A regionális fejlesztéshez való hozzájárulása és jellege indokolja;
- Mértéke arányos a mérsékelni kívánt hátrányokkal;
- Időben korlátozott és fokozatosan csökken.

A működési támogatás lehet korlátlan és nem fokozatosan csökkenő, amennyiben célja:

- a legtovábbi régiók hátrányait ellensúlyozása
- a legalacsonyabb népsűrűségű régiók folyamatos elnéptelenedésének megakadályozása vagy csökkentése
- a legtovábbi régiók és az alacsony népsűrűségű régiók szállítási többletköltségeinek ellensúlyozása

➤ Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás

Az induló vállalkozásokra irányuló támogatás célja a kisvállalkozások támogatása kezdeti fejlődési szakaszuk során (az első öt évben). A támogatás mértéke a következő lehet:

- a gazdasági tevékenységüket a **Szerződés 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja** szerinti eltérésre jogosult régióban végző kisvállalkozások esetében legfeljebb vállalkozásonként

összesen 2 millió EUR értékű támogatás. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a vállalkozás létrehozását követő első három évben felmerülő támogatható kiadások 35 %-át, illetve az azt követő két évben azok 25 %-át;

– a gazdasági tevékenységüket a **Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja** szerinti eltérésre jogosult régióban végző kisvállalkozások esetében **legfeljebb vállalkozásonként összesen 1 millió EUR értékű támogatás**. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a vállalkozás létrehozását követő első három évben felmerülő támogatható kiadások 25 %-át, illetve az azt követő két évben azok 15 %-át.

Ezek a támogatási intenzitások a leginkább hátrányos helyzetű régiókban, az alacsony népsűrűségű régiókban és az elszigetelt területeken 5 %-kal növelhetőek.

A **támogatható költségek** a vállalkozás létrehozásához közvetlenül kapcsolódó jogi, tanácsadói, konzultációs és adminisztratív költségek, valamint a vállalkozás létrehozását követő első öt évben ténylegesen felmerülő működési költségek széles skálája.

Az újonnan létrehozott kisvállalkozások számára nyújtott támogatások éves összege nem lépheti túl a fent említett egy vállalkozásra jutó támogatás teljes összegének 33 %-át.

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

Az általános csoportmentességi rendelet a regionális támogatás következő kategóriáira terjed ki, amelyek ebből következően mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól:

- **Regionális beruházási és foglalkoztatási támogatás** (a beruházási projekthez közvetlenül kapcsolódó foglalkoztatásra vonatkozóan). Csak a következő támogatásfajták mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól:
  - átlátható támogatási **programok**
  - a programok keretében nyújtott támogatás részeként nyújtott, meghatározott összegű **ad hoc támogatás**
  - program keretében **nagyberuházási projektnek** nyújtott egyedi támogatás, amennyiben a támogatás nem haladja meg azt a megengedhető maximális támogatási összeget, amelyet a regionális iránymutatásban megszabott mérce és szabályok alapján a 100 millió EUR feletti támogatható költségű beruházás kaphat.
- **Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás**

További információ:

–*Iránymutatás a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról (Hivatalos Lap C 54., 2006.3.4., 13.o.)*

<http://eur-ex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:054:0013:0044:HU:PDF>

– *A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.)*

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.4. Beruházási és foglalkoztatási támogatás

Ezt a támogatást **támogatott és nem támogatott térségben** egyaránt oda lehet ítélni (a **támogatott térségek számára nyújtott támogatásról lásd a regionális támogatásról szóló részt**).

A támogatható költségek az alábbiak:

- a **tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházás költségei**, vagy
- a **beruházási projekttel közvetlenül létrehozott** munkahelyek két évre számított, **becsült bérköltsége**. Azaz a beruházási költségek a létrehozott munkahelyek száma alapján is kiszámíthatók.

A tagállamok **kisvállalkozások** esetében a támogatható költségek legfeljebb 20 %-át, **középvállalkozások** esetében a támogatható költségek legfeljebb 10 %-át finanszírozhatják.

Ezek a támogatási kategóriák az **általános csoportmentességi rendelet** hatálya alá tartoznak, így nem kell őket bejelenteni a Bizottságnak, a 7,5 millió EUR-t meghaladó egyedi támogatás kivételével.

A mezőgazdasági termékek feldolgozására és forgalomba hozatalára irányuló beruházásokra különleges feltételek vonatkoznak.

További információ:

– A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.5. Képzési támogatás

Az új általános csoportmentességi rendelet alapján a tagállamok általános képzési és szakképzési támogatást egyaránt nyújthatnak a vállalkozások számára. Ezek a támogatási kategóriák az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartoznak, így nem kell őket bejelenteni a Bizottságnak, a 2 millió EUR-t meghaladó egyedi támogatás kivételével.

A támogatható költségek a következők lehetnek: az oktatók személyi jellegű költségei, az oktatók és képzésben résztvevők utazási költségei (beleértve a szállásköltségeket is), a képzéshez közvetlenül kapcsolódó anyagok és fogyóeszközök, a kizárólag a képzés céljaira használt eszközök és felszerelések értékcsökkenése, eligazítás és tanácsadási szolgáltatások, a képzésben résztvevők személyi jellegű költségei és általános közvetett költségek, illetve a képzésben résztvevők személyi jellegű költségei a tényleges képzésben eltöltött idő alapján számítva.

Fogalmak

Szakképzés: olyan oktatást tartalmazó képzés, amely közvetlenül és elsődlegesen a munkavállalónak a vállalkozásnál jelenleg betöltött vagy a jövőben betöltendő állásában alkalmazható, és olyan képesítést ad, amely nem vagy csak csekély mértékben hasznosítható más vállalkozásoknál vagy más munkaterületeken;

Általános képzés: olyan képzés, amely nem kizárólag vagy nem elsődlegesen a munkavállalónak a vállalkozásnál jelenleg betöltött vagy későbbiekben betöltendő állásában alkalmazható, hanem olyan képesítést ad, amely nagy mértékben hasznosítható más vállalkozásoknál vagy munkaterületeken

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

- **Szakképzési támogatás:** a tagállamok kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 45 %-át, középvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 35 %-át biztosíthatják
- **Általános képzési támogatás:** a tagállamok kisvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 80 %-át, középvállalkozások esetében a támogatható költségek legfeljebb 70 %-át biztosíthatják

Fogyatékkal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalóknak nyújtott képzés esetén a támogatási intenzitás 10 százalékponttal, legfeljebb a támogatható költségek 80 %-áig növelhető.

A tengeri szállítási ágazatban a képzés sajátos jellemzői indokolják az egyedi megközelítést, és itt a támogatási intenzitás elérheti a támogatható költségek 100 %-át.

További információ:

– A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.6. Tanácsadáshoz nyújtott támogatás és vásárokon való részvételhez nyújtott támogatás

Az általános csoportmentességi rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy tanácsadáshoz és vásárokon való részvételhez bejelentési kötelezettség nélkül lehessen támogatást nyújtani, a 2 millió EUR-t meghaladó egyedi támogatás kivételével.

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

➤ **Tanácsadáshoz nyújtott támogatás:** A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a támogatható költségek – azaz a külső tanácsadók által nyújtott szolgáltatások tanácsadási költségeinek – 50 %-át. Az érintett szolgáltatás nem lehet folyamatos vagy időszakosan visszatérő tevékenység, és nem kapcsolódhat a vállalkozás szokásos működési költségeihez, úgymint folyamatos adótanácsadáshoz, rendszeres jogi szolgáltatáshoz vagy hirdetéshez. A megítélt támogatás összértéke elérheti a 2 millió EUR-t.

➤ A kkv-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás vállalkozásonként és projektekként legfeljebb 2 millió EUR-t tehet ki. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a támogatható költségek 50 %-át, ezek a vállalkozásnak valamely kiállításon vagy vásáron való első részvétele esetén a kiállítóhelyiség bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségek lehetnek. A támogatást különböző vásárokon való részvételhez lehet nyújtani, de ugyanazon a vásáron való többszöri részvételhez nem.

További információ:

– *A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).*

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.7. Női vállalkozóknak nyújtott támogatás

Az általános csoportmentességi rendelet lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy a támogatott és a nem támogatott régiókban egyaránt támogassák **a nők tulajdonában és irányítása alatt lévő kisvállalkozások létrejöttét**. Ez lehetővé teszi a női vállalkozók számára, hogy megbirkózzanak azokkal az egyedi piaci hiányosságokkal (különösen a finanszírozáshoz való hozzáférés terén), amelyekkel főként első vállalkozásuk elindításakor szembesülnek, és így a támogatásfajta a férfiak és nők közötti formális egyenlőségen túlmenően a lényegi egyenlőséget mozdítja elő.

A tagállamok **legfeljebb 1 millió EUR** értékben nyújthatnak támogatást női vállalkozók által újonnan létrehozott kisvállalkozások részére a bejelentési eljárás lefolytatása nélkül, amennyiben betartják az általános csoportmentességi rendeletben meghatározott feltételeket.

A **támogatási intenzitás** nem haladhatja meg a vállalkozás megalakulását követő első öt évben felmerült támogatható költségek 15%-át.

A **támogatható költségek** a vállalkozás létrehozásához közvetlenül kapcsolódó jogi, tanácsadói, konzultációs és adminisztratív költségek, valamint a vállalkozás létrehozását követő első öt évben ténylegesen felmerülő működési költségek széles skálája. Kiemelendő, hogy újdonságként az általános csoportmentességi rendelet lehetővé teszi **a gyermekgondozás és a szülőgondozás költségének támogatását** is.

Fogalmak

Női vállalkozó által újonnan létrehozott vállalkozás: a következő feltételeknek megfelelő kisvállalkozás:

- a) az érintett kisvállalkozás tőkéjének legalább 51 %-a egy vagy több nő tulajdonában van, vagy ők az érintett kisvállalkozás bejegyzett tulajdonosai; és
- b) a kisvállalkozás ügyvezetését nő látja el.

További információ:

– *A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).*

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.8. A hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott támogatások

Az általános csoportmentességi rendelet lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy előzetes bejelentés nélkül nyújtsanak támogatást a **fogyatékkal élő vagy más okból hátrányos helyzetű munkavállalók** hagyományos munkahelyen való elhelyezkedésének elősegítéséhez.

Fogalmak

Hátrányos helyzetű munkavállaló: olyan személy, akire érvényes a következők bármelyike:

- az előző 6 hónapban nem állt rendszeresen fizetett alkalmazásban;
- nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3);
- 50 évesnél idősebb;
- egy vagy több eltartottal élő, egyedülálló felnőtt;
- valamely tagállam olyan ágazatában vagy szakmájában dolgozik, amelyben 25 %-kal nagyobb a nemek közötti egyensúlyhiány, mint e tagállam valamennyi gazdasági ágazatára jellemző átlagos egyensúlyhiány, és az alulreprezentált nemhez tartozik; vagy
- etnikai kisebbséghez tartozik, és szakmai, nyelvi képzésének vagy szakmai tapasztalatának megerősítésére van szüksége ahhoz, hogy javuljanak munkábaállási esélyei egy biztos munkahelyen.

Súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló: bármely olyan személy, aki legalább 24 hónapja munkanélküli.

Fogyatékkal élő munkavállaló: akit a nemzeti jog fogyatékkal élőknek ismer el vagy elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Feltételek:

- A foglalkoztatásnak a munkahelyek számának egyértelmű emelkedésével kell járnia, amennyiben nem, akkor a munkahelyek megüresedése önkéntes kilépés, munkaképtelenné válás, öregségi nyugdíjazás, önkéntes munkaidő-csökkentés vagy köteleességszegés miatti jogszerű elbocsátás és nem létszámleépítés következtében történhet;
- A foglalkoztatásnak legalább a nemzeti jogszabályokkal vagy a kollektív szerződéssel összhangban álló minimális időtartamig kell fennállnia.

Az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtható támogatási intézkedések kategóriái

Hátrányos helyzetű munkavállalók:

- **A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához bértámogatás formájában nyújtott támogatás:** A támogatás a támogatható költségek – amelyek a felvételt követő legfeljebb 12 hónap alatt felmerülő bérköltségek – 50 %-át teheti ki. Ez az időszak 24 hónapra növelhető súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók esetében. A megítélt

támogatás összértéke elérheti a vállalkozásonkénti évi 5 millió EUR-t.

Fogyatékkal élő munkavállalók

- **Fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához bértámogatás formájában nyújtott támogatás** A támogatás a támogatható költségek 75 %-ára terjedhet ki, a támogatható költségek a bármely adott időszak alatt felmerülő bérköltségek, amikor a fogyatékkal élő munkavállaló foglalkoztatásban van. Ez a támogatás évente 10 millió EUR lehet vállalkozásonként.
- **A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásának többletköltségeihez nyújtott támogatás** A támogatás a támogatható költségek 100 %-át fedezheti. Ezek olyan, (az előző támogatásfajta révén fedezhető) bérköltségektől eltérő költségek, amelyek azon költségeken felül jelentkeznek, amelyek a vállalkozásnál akkor merülnének fel, ha a kedvezményezett nem fogyatékkal élő munkavállalókat foglalkoztatna abban az időszakban, amelyben az érintett munkavállalót foglalkoztatta. A támogatható költségek az alábbiak: a helyiségek átalakításának költségei, a kizárólag a fogyatékkal élő munkavállaló segítségével foglalkozó személyek alkalmazáshoz kapcsolódó költségek, a fogyatékkal élő munkavállaló által használt berendezések átalakításának vagy beszerzésének költségei. A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatása többletköltségeinek ellentételezésére nyújtott támogatás legfeljebb évi 10 millió EUR lehet vállalkozásonként.

További információ:

– *A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőségük nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (Hivatalos Lap L 214., 2008.8.9., 3.o.).*

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

3.9. A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás

A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás lehetővé teszi sürgős szerkezetátalakítási intézkedések végrehajtását, egyes nehéz helyzetben levő vállalkozások esetében akár a **megmentési időszak folyamán is**. A tagállamok a megmentési támogatás elfogadásának könnyített eljárását választhatják, amennyiben a támogatás összege nem haladja meg az általános képlet eredményét, valamint a 10 millió EUR-t.

Ezen iránymutatás – az érintett ágazat nehéz helyzetben lévő vállalkozásaira vonatkozó különleges szabályok sérelme nélkül – **valamennyi ágazat vállalkozásaira** vonatkozik, kivéve azon vállalkozásokat, melyek a szén- vagy acélágazatban működnek.

Fogalmak

A nehéz helyzetben lévő vállalkozás olyan vállalkozás, amely képtelen – akár saját erejéből, akár pedig a tulajdonosai/résztvényesei vagy a hitelezői által biztosított források révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét.

A megmentési célú támogatás átmeneti és visszavonható támogatás. Lehetővé kell tennie a nehéz helyzetben lévő vállalkozás fennmaradását a szerkezetátalakítási vagy felszámolási terv kidolgozásához szükséges ideig és/vagy arra az időtartamra, amíg a Bizottság vagy az illetékes nemzeti hatóságok határozatot nem hoznak a tervvel kapcsolatban.

A szerkezetátalakítási támogatás a cég hosszú távú életképességének helyreállítására irányuló, megvalósítható, következetes és távlati terven alapul.

A megmentési célú támogatásnak a következő feltételeknek kell megfelelnie:

- Hitelgarancia vagy szokásos kereskedelmi kamatlábak mellett adott kölcsön formájában nyújtott, **visszafordítható likviditástámogatásból** áll.
- **A vállalkozás üzleti tevékenységének fenntartásához szükséges összegre** korlátozódik.
- Csak a **megmentési terv kialakításához szükséges időtartamra adható (max. 6 hónap)**.
- **Súlyos szociális problémák indokolják, és nem gyakorol hátrányos hatást** más tagállamok iparának helyzetére;
- Bejelentéskor az érintett tagállam kötelezi magát arra, hogy a megmentési célú támogatás engedélyezését követő **hat hónapon belül** a Bizottság elé terjeszt egy **szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet**, illetve annak bizonyítékát, hogy a kölcsönt teljes egészében visszafizették és/vagy a kezességvállalás megszűnt.
- **Egyszeri műveletnek** kell lennie (az „először és utoljára” elv szerint).

Szerkezetátalakítási támogatás csak akkor adható, ha a következő kritériumok teljesülnek:

- A Bizottságnak benyújtottak egy **szerkezetátalakítási/megmentési** programot, amely az életképességet ésszerű időn belül visszaállítja.

- A verseny indokolatlan torzulásának elkerülésére **kompenzációs intézkedéseket** hoznak (pl. a kapacitás megfelelő csökkentése). Ez a feltétel azonban kisvállalkozásokra általában nem alkalmazandó, mivel feltételezni lehet, hogy a kisvállalkozásoknak nyújtott ad hoc támogatás általában nem torzítja a versenyt oly mértékben, hogy az közös érdekeket sértene.
- A **támogatás** a szerkezetátalakítási intézkedések megvalósításához szükséges **minimumra korlátozódik**. A kedvezményezetteknek **jelentős saját hozzájárulást** kell biztosítaniuk, amely nem tartalmazhat támogatást. A kisvállalkozások esetében a vállalkozás saját hozzájárulásának a szerkezetátalakítási költségek legalább 25 %-át kell kitennie, középvállalkozások esetén pedig 40 %-át. Kivételes körülmények között és rendkívüli nehézségek esetén a Bizottság alacsonyabb saját hozzájárulást is elfogadhat.
- A vállalkozásnak **a szerkezetátalakítási tervet teljes egészében végre kell hajtania** és a kapcsolódó feltételek mindegyikét teljesítenie kell.
- Szerkezetátalakítási támogatás **csak egyszer adható** („először és utoljára elv”).
- **Szigorú monitoring** és **éves beszámoló** szükséges.

A támogatott régiókban működő kkv-k és vállalatok esetében: a kapacitáscsökkentéssel és a saját hozzájárulással kapcsolatos kritériumok nagyobb fokú rugalmassággal alkalmazhatók.

További információ:

– „*A Közösség iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról*” (*Hivatalos Lap C 244.*, 2004.10.01., 2. o.)

[http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004XC1001\(01\):HU:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004XC1001(01):HU:HTML)

4. A JELENLEGI PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁGBAN A FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK ELÉRÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA IRÁNYULÓ IDEIGLENES ÁLLAMI TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

2008. december 17-én a Bizottság elfogadta a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedések ideiglenes keretrendszerét. Emellett 2009. február 25-én néhány technikai kiigazítást vezettek be. Ez a keretrendszer további lehetőségeket biztosít a tagállamok számára az állami támogatások területén a hitelmegszorítás reálgazdaságra kifejtett hatásának kezeléséhez. Több átmeneti intézkedést vezet be, amelyek lehetővé teszik a tagállamoknak, hogy megoldást nyújtsanak a vállalkozások különösen a kkv-k – a finanszírozáshoz jutás terén jelentkező rendkívüli nehézségeire.

Ezek az átmeneti intézkedések a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontján alapulnak, amely szerint a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilváníthatja azt a támogatást, amelyet „egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére” nyújtanak. A tagállamoknak be kell jelenteniük az ilyen intézkedéseket magukba foglaló programokat, és a program jóváhagyását követően azonnal, bejelentés nélkül nyújthatnak egyedi támogatást.

Feltételek:

- Az intézkedések kivétel nélkül csak olyan vállalatokra alkalmazhatók, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben¹⁴. Amennyiben valamely vállalkozás a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében került nehéz helyzetbe, de előzőleg nem volt nehéz helyzetben, alkalmazhatók rá az intézkedések.
- Az intézkedések 2010. december 31-éig alkalmazhatók.
- Ezek az ideiglenes intézkedések nem halmozhatók a de minimis támogatással ugyanazon költségekre vonatkozóan. A keretrendszer keretében ugyanezen célra odaítélt, összeegyeztethető támogatás összegét csökkenteni kell a 2008. január 1. után odaítélt de minimis támogatással. Az ideiglenes támogatási intézkedések halmozhatók viszont más összeegyeztethető támogatással vagy más formában nyújtott közösségi finanszírozással, amennyiben betartják a vonatkozó iránymutatásban vagy a csoportmentességi rendeletben feltüntetett maximális támogatási intenzitást.

Új intézkedések és a már meglévő támogatási eszközök ideiglenes módosításai

- **Vállalkozásonként 500 000 EUR-t meg nem haladó egyösszegű támogatás a következő 2 évre (2008. január elsejétől 2010. december 31-ig) jelenlegi nehézségeik**

¹⁴ A nehéz helyzetben lévő vállalkozás meghatározása a következő:

– nagyvállalatok esetében lásd a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 2.1 pontját, (Hivatalos Lap C 244., 2004.10.1., 2-17. o.)

– kkv-k esetében lásd a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2008. augusztus 6-i 200/2008/EK bizottsági rendelet (általános csoportmentességi rendelet) 1. cikkének (7) bekezdését, (HL L 241, 2008.08.09.)

enyhítésére: A jelen támogatási intézkedést csak támogatási programokra lehet alkalmazni. A halászati ágazatban és a mezőgazdasági termékek elsődleges előállítása területén működő vállalkozásokra nem alkalmazható ez a támogatás, mint ahogy az exporttámogatás sem. Amennyiben a vállalkozás ezen ideiglenes keretrendszer hatálybalépése előtt de minimis támogatásban részesült, a fenti intézkedés keretében odaítélt támogatás és a de minimis támogatás együttes összege 2008. január 1. és 2010. december 31. között nem haladhatja meg az 500 000 EUR-t.

- **Kölcsönökre nyújtott állami kezességvállalások a fizetendő díj csökkentése révén:** A kkv-knak nyújtott új kezességvállalás esetében elengedhetik az éves fizetendő díj maximum 25 %-át a kezességvállalás időpontját követő két évben. Továbbá ezek a vállalkozások a közleményben rögzített díjat alkalmazhatják az ezt követő nyolc év folyamán. A kölcsön maximális összege nem haladhatja meg a kedvezményezett teljes éves bérköltségét. A kezességvállalás nem haladhatja meg a kölcsön 90 %-át, valamint beruházási és működőtőke-kölcsönre egyaránt nyújtható.
- **Minden típusú kölcsönre alkalmazható, kamatláb-támogatás formájában nyújtott támogatás:** A Bizottság elfogadhatónak tartja, hogy a 2007. január 1. és 2008. június 30. közötti időszakban a tagállamok állami vagy magánforrásból kölcsönt nyújtsanak, amennyiben annak kamatlába egyenlő legalább a központi bank napi kamatával, plusz az egyéves átlagos bankközi kamat és a központi bank átlagos napi kamatának különbségével egyenlő díjjal, plusz a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közleményben meghatározott kedvezményezett kockázati profilnak megfelelő hitelkockázati díjjal. Ez a számítási mód minden 2010. december 31-ig megkötött szerződésre alkalmazható és bármilyen futamidejű kölcsönre vonatkozhat. A csökkentett kamatlábakat a 2012. december 31. előtt eszközölt kamatkifizetések esetében lehet alkalmazni.
- **A környezetvédelmet jelentős mértékben javító új termékek előállításával kapcsolatos beruházási kölcsönre nyújtott kamattámogatás formájában nyújtott támogatás:** A kkv-k 50 %-os kamatláb-csökkentésben részesülhetnek. A kamattámogatás a kölcsön odaítélésétől számítva legfeljebb két éven keresztül alkalmazható. A támogatás csak olyan termékek előállításához nyújtható, amelyek a környezetvédelem szintjét növelő, még nem hatályos későbbi közösségi normákhoz való korai alkalmazkodásra vagy az azokon való túllépésre irányulnak.
- **Átmeneti eltérés a kockázati tőkérről szóló 2006-os iránymutatástól:**
  - az egy megcélzott kkv-ra vonatkozó finanszírozási összeg 1,5 millió EUR-ról **2,5 millió EUR-ra** való emelése.
  - a **magántőke-befektetési alapon történő részvétel minimális szintjének 50 %-ról 30 %-ra** való csökkentése (a támogatott térségekben és azokon kívül is)
- **Az exporthitelről szóló közlemény követelményeinek egyszerűsítése** a nem piacképes kockázatok állami biztosítását lehetővé tevő mentesség alkalmazása érdekében.

További információ:

– A Bizottság közleménye – Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban (elfogadva 2008. december 17-én)

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/horizontal.html

I. MELLÉKLET

Az állami támogatások szabályai alapján a kkv-kra alkalmazható támogatási lehetőségek maximális szintje

kv = kisvállalkozások, kpv = középvállalkozások

A határértékek vállalkozásonként és projektenként értendők, amennyiben nincs másképp jelezve.

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek		Ált. csoportmentességi rendelet		
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint		Az ált. csoportmentességi rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint	
De minimis támogatás	3 pénzügyi év alatt a vállalkozásonkénti 200 000 EUR nem minősül támogatásnak				
Kockázatitőke-támogatás	Különböző típusú támogatások lehetőségek (ld. a 3.2. pontot)		12 hónapra célvállalkozásonként 1,5 millió EUR	n.a.	
Kutatási és fejlesztési támogatás	kv	kpv		kv	kpv
Alapkutatás	100%	100%	20 M EUR	100%	100%
Ipari kutatás	70%	60%	10 M EUR	70%	60%
Kísérleti fejlesztés	45%	35%	7.5 M EUR	45%	35%
	Együttműködés vagy az eredmények terjesztése esetén +15 százalékpont (összesen max. 80%)		EUREKA esetén 2-szeres ¹⁵	Együttműködés vagy az eredmények terjesztése esetén +15 százalékpont (összesen max. 80%)	
Műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás.			20 M EUR		
Alapkutatás	ipari kutatásra vonatkozó tanulmányok esetében 75 %		10 M EUR	ipari kutatásra vonatkozó tanulmányok esetében. 75 %	
Ipari kutatás	kísérleti fejlesztésre vonatkozó tanulmányok esetében 50 %.		7.5 M EUR	kísérleti fejlesztésre vonatkozó tanulmányok esetében 50 %.	
Kísérleti fejlesztés			EUREKA esetén 2-szeres		

¹⁵ Az EUREKA a piacorientált ipari kutatást és fejlesztést célzó páneurópai hálózat.

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Ipari tulajdonjogok költségéhez nyújtott támogatás			
Alapkutatás	100%	5 M EUR	100%
Ipari kutatás	50%		50%
Kísérleti fejlesztés	25%		25%
Magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás	50% vállalkozásonként 3 évre, kölcsönvett személyenként	n.a.	50% vállalkozásonként 3 évre, kölcsönvett személyenként
A mezőgazdasági és halászati ágazatban nyújtott kutatási és fejlesztési támogatás	100 % meghatározott feltételek mellett	n.a.	100 % meghatározott feltételek mellett
Új innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás (csak kv)	1 M EUR 1,25 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti régiókban 1,5 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban	1 M EUR 1,25 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti régiókban 1,5 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban	n.a.
Innovációs tanácsadói szolgáltatásokhoz és innovációs támogató szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	100 %, amennyiben a szolgáltató nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal rendelkezik. Egyébként 75 % Max. 200 000 EUR vállalkozásonként 3 év alatt	200 000 EUR vállalkozásonként 3 év alatt	100 %, amennyiben a szolgáltató nemzeti vagy európai tanúsítvánnyal rendelkezik. Egyébként 75 %
A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás	kv: 35% kpv: 25%	Nem alkalmazható.	

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
<p>Az innovációs klasztereknek nyújtott támogatás</p> <p>Beruházási támogatás</p> <p>Működési támogatás</p>	<p>kv: 35% kpv: 25%</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ öt év alatt lineárisan csökken 100 %-tól 0 %-ig, VAGY ▪ 50 % 5 évig 	Nem alkalmazható.	
<p>A közösségi környezetvédelmi szabványok túlteljesítéséhez vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emeléséhez nyújtott beruházási támogatás</p>	<p>kv: 70% kpv: 60%</p> <p>Pályázati eljárás: 100%</p> <p>Ökoinnovációért járó többlettámogatás: +10%</p>	7.5 M EUR	<p>kv: 55% kpv: 45%</p>
<p>A közösségi környezetvédelmi szabványokat túlteljesítő szállítójárművek beszerzéséhez nyújtott támogatás</p>	<p>kv: 70% kpv: 60%</p> <p>Pályázati eljárás: 100%</p> <p>Ökoinnovációért járó többlettámogatás: +10%</p>	7.5 M EUR	<p>kv: 55% kpv: 45%</p>
<p>A jövőbeni közösségi szabványokhoz történő korai alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás</p>	<p>Több mint 3 évvel korábban: kv: 25% kpv: 20%</p> <p>1-3 évvel korábban: kv: 20% kpv: 15%</p>	7.5 M EUR	<p>Több mint 3 évvel korábban: kv: 15% kpv: 10%</p> <p>1-3 évvel korábban: kv: 10%</p>
<p>Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás</p>	<p>kv: 70% kpv: 60%</p>	n.a.	<p>kv: 70% kpv: 60%</p>

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Az energiamegtakarítási intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás Beruházási támogatás	kv: 80% kpv: 70% Pályázati eljárás: 100%	7.5 M EUR	Támogatható költségek kiszámítása: <u>1. Nettó beruházási többletköltségek</u> kv: 80% kpv: 70% <u>2. Bruttó beruházási többletköltségek</u> kv: 40% kpv: 30%
	Működési támogatás		
Hagyományos energiaforrásokat felhasználó energiahatékony távfűtéshez nyújtott támogatás	kv: 70% kpv: 60% Pályázati eljárás: 100%	Nem alkalmazható.	
Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás Beruházási támogatás	kv: 80% kpv: 70% Pályázati eljárás: 100%	7.5 M EUR	kv: 65% kpv: 55%
	Működési támogatás		
A megújuló forrásokból származó energiákhoz nyújtott beruházási támogatás Beruházási támogatás	kv: 80% kpv: 70% Pályázati eljárás: 100%	7.5 M EUR	kv: 65% kpv: 55%

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Működési támogatás	<p>3 választási lehetőség:</p> <p>3. A termelési költségek és a piaci ár közötti különbség ellentételezése VAGY</p> <p>4. Piaci mechanizmusok alkalmazása (zöld tanúsítványok, pályázati eljárás)</p> <p>5. 5 év alatt lineárisan csökken 100%-tól 0%-ig, VAGY 5 évig 50%</p>	Nem alkalmazható.	
A környezetvédelemhez adócsökkentés vagy adómentesség formájában nyújtott támogatás	Speciális feltételek mellett (ld. a környezetvédelmi támogatásról szóló iránymutatás 4. fejezetét)	n.a.	Csak a 2003/96/EK irányelv szerinti energiával kapcsolatos adómentességek Max. 10 évre nyújtható, ha legalább a közösségi minimumot megfizetik
Hulladékkezeléshez nyújtott támogatás	kv: 70% kpv: 60%	Nem alkalmazható.	
Szennyezett területek szennyeződésmentesítéséhez nyújtott támogatás	100%	Nem alkalmazható.	
Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás	kv: 70% kpv: 60%	Nem alkalmazható.	
Értékesíthető engedélyek rendszerei formájában nyújtott támogatás	Speciális feltételek mellett.	Nem alkalmazható.	
Regionális beruházási (és foglalkoztatási) támogatás	20-80 % az adott terület hátrányos helyzetétől függően	100 millió EUR támogatható költségekkel járó beruházásokhoz adható maximális támogatás 75%-ánál kisebb támogatás	Megfelelő regionális támogatási térkép szerinti támogatási intenzitás kv: + 20 százalékpont; kpv: + 20 százalékpont (a nagyberuházási projektek és a szállítási ágazat kivételével) ¹⁶

¹⁶ A mezőgazdaságra eltérő intenzitások vonatkoznak.

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Regionális működési támogatás	Speciális feltételek mellett.	Nem alkalmazható.	
Újonnan létrehozott kisvállalkozásokhoz nyújtott támogatás (a támogatott régiókban)	<p><i>A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiók</i> 35 % 1-3 év 25% 4-5 év Maximális össztámogatás 2 M EUR</p> <p><i>A 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti régiók</i> 25% 1-3 év 15% 4-5 év Maximális össztámogatás 1 M EUR</p> <p>Bizonyos esetekben 5 % többlettámogatás alkalmazható</p>	<p>2 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban</p> <p>1 millió EUR a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti régiókban</p> <p>a vállalkozásonkénti éves összeg –fenti támogatási összegek max. 33%-a</p>	<p><i>A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiók</i> 35% 1-3 év 25% 4-5 év</p> <p><i>A 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti régiók</i> 25% 1-3 év 15% 4-5 év</p> <p>Bizonyos esetekben 5 % többlettámogatás alkalmazható</p>
Kkv-k beruházási és foglalkoztatási támogatása	Nem alkalmazható.	7.5 M EUR	<p>kv: 20%</p> <p>kp: 10%</p> <p>Mezőgazdasági termékek feldolgozását és forgalomba hozatalát célzó befektetés esetében:</p> <p>75% a legtávolabbi régiókban 65% az égei-tengeri kis szigeteken 50% a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti régiókban 40% az összes többi régióban</p>

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentesség i rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Képzési támogatás	Nem alkalmazható.	2 millió EUR képzési projektenként	Szakképzés: kv: 45% kpv: 35% Általános képzés: kv: 80% kpv: 70% +10 százalékpont fogyatékkal élő/hátrányos helyzetű munkavállalók esetében (összesen max. 80 %) tengeri szállítás esetében 100%
Női vállalkozók által újonnan alapított vállalkozások támogatása	Nem alkalmazható.	1 M EUR (évente ennek max. 33%-a)	15% az első 5 évben
Tanácsadáshoz nyújtott támogatás	Nem alkalmazható.	2 M EUR	50%
Kkv-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás	Nem alkalmazható.	2 M EUR	50%
Bértámogatás formájában hátrányos helyzetű munkavállaló felvételéhez nyújtott támogatás	Nem alkalmazható.	5 M EUR	Hátrányos helyzetű munkavállalók: Az első 12 hónap folyamán 50 % Súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók: Az első 24 hónap folyamán 50 %
Támogatás bértámogatás formájában fogyatékkal élő munkavállaló foglalkoztatásához	Nem alkalmazható.	10 M EUR	75%
A fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatása többletköltségeinek ellentételezésére nyújtott támogatás	Nem alkalmazható.	10 M EUR	100%

A támogatási intézkedés típusa	Iránymutatások/keretrendszerek	Ált. csoportmentességi rendelet	
	A támogatási intenzitás felső határa/maximális támogatási összeg a vonatkozó iránymutatások/keretrendszerek szerint	Az ált. csoportmentességi rendelet alapján engedélyezhető maximális támogatási összeg	A támogatási intenzitás felső határa az ált. csoportmentességi rendelet szerint
Nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás	Speciális feltételek mellett.	Nem alkalmazható.	

II. MELLÉKLET

A kkv meghatározása

1. cikk

Vállalkozás

Egy vállalkozás gazdasági tevékenységet folytató egységnek tekintendő jogi formájától függetlenül. Ez különösen magában foglalja a kézművesipari vagy egyéb tevékenységet folytató önálló vállalkozókat vagy családi vállalkozásokat, valamint a rendszeres gazdasági tevékenységet folytató személyegyesüléseket vagy szövetkezeteket.

2. cikk

A vállalkozástípust meghatározó alkalmazotti létszám és pénzügyi határértékek

1. A mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) típusba a 250-nél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások tartoznak, amelyek éves árbevétele nem haladja meg az 50 millió EUR-t, és/vagy az éves mérlegfőösszegük értéke nem haladja meg a 43 millió EUR-t.
2. A kkv típuson belül a kisvállalkozás annak meghatározása szerint olyan vállalkozás, amely 50-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 10 millió EUR-t.
3. A kkv típuson belül a mikrovállalkozás annak meghatározása szerint olyan vállalkozás, amely 10-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

3. cikk

Az alkalmazottak számának és a pénzügyi határértékek kiszámításakor figyelembe vett vállalkozástípusok

1. „Független vállalkozás” minden olyan vállalkozás, amely nem minősül a (2) bekezdés szerinti partnervállalkozásnak vagy a (3) bekezdés szerinti kapcsolt vállalkozásnak.
2. „Partnervállalkozások” azok a vállalkozások, amelyek nem minősülnek a (3) bekezdés szerinti kapcsolt vállalkozásnak, és amelyek között a következő kapcsolat áll fenn: egy vállalkozás (főlérendelt vállalkozás) egyedül vagy a (3) bekezdés szerinti egy vagy több kapcsolt vállalkozással közösen valamely másik vállalkozás (alárendelt vállalkozás) tőkéjének vagy a szavazati jogának legalább 25 %-ával rendelkeznek.

Mindazonáltal egy vállalkozás még abban az esetben is függetlennek tekinthető, tehát nem rendelkezik partnervállalkozásokkal, ha a következő beruházók ezt a 25 %-os határértéket elérik vagy meghaladják, feltéve, hogy azok – egyénileg vagy közösen – az érintett vállalkozásnak nem a (3) bekezdés szerinti kapcsolt vállalkozásai:

- a) nyilvános befektetési vállalatok, vállalkozásitőke-társaságok, rendszeres vállalkozásitőke-befektetési tevékenységet végző egyének vagy egyének csoportja, akik tőzsdén nem jegyzett társaságokba fektetnek bele saját tőkét (üzleti angyalok), feltéve hogy ezen üzleti angyalok által eszközölt összes beruházás ugyanabban a vállalkozásban kevesebb mint 1250000 EUR;
- b) egyetemek vagy nonprofit kutatóközpontok,

- c) intézményi befektetők, ideértve a regionális fejlesztési alapokat;
  - d) kevesebb, mint 10 millió EUR költségvetéssel rendelkező és kevesebb, mint 5000 lakost képviselő független helyi hatóságok.
3. „Kapcsolt vállalkozások” azok a vállalkozások, amelyek között az alábbi kapcsolatok valamelyike fennáll:
- a) a vállalkozás rendelkezik a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségével egy másik vállalkozásban,
  - b) a vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét,
  - c) a vállalkozás jogosult valamely másik vállalkozás felett meghatározó befolyás gyakorolására e vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően,
  - d) a vállalkozás, amely valamely másik vállalkozás részvényese vagy tagja, e vállalkozás többi részvényesével vagy tagjával kötött megállapodás alapján egyedül irányítja a másik vállalkozásban a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségét.

Feltételezni kell, hogy nem áll fenn meghatározó befolyás, ha a (2) bekezdés második albekezdésében felsorolt befektetők közvetlenül vagy közvetve nem vesznek részt az érintett vállalkozás irányításában, a részvényesként őket megillető jogok sérelme nélkül.

Azon vállalkozás vagy a (2) bekezdésben említett bármely befektető, amely egy vagy több másik vállalkozáson keresztül az első albekezdésben leírt kapcsolatok valamelyikével rendelkezik, szintén kapcsolt vállalkozásnak tekintendő.

Azon vállalkozás, amely természetes személyen vagy közösen eljáró természetes személyek csoportján keresztül e kapcsolatok valamelyikével rendelkezik, szintén kapcsolt vállalkozásnak tekintendő, amennyiben tevékenységét vagy annak egy részét ugyanazon érintett piacon vagy szomszédos piacon végzi.

„Szomszédos piac” egy olyan termék vagy szolgáltatás piaca, amely az érintett piachoz képest közvetlenül az értékesítési lánc előző vagy következő szintjén helyezkedik el.

- 4. A (2) bekezdés második albekezdésében megállapított esetek kivételével egy vállalkozás nem tekinthető kkv-nak, ha a tőke vagy a szavazati jogok legalább 25 %-át közvetlenül vagy közvetve, egyénileg vagy közösen, egy vagy több állami szerv irányítja.
- 5. A vállalkozások független vállalkozási, partnervállalkozási vagy kapcsolt vállalkozási jogállásukról nyilatkozatot tehetnek, amely magában foglalja a 2. cikkben a határértékek tekintetében megállapított adatokat. A nyilatkozatot abban az esetben is megtehetik, ha a tőke megoszlása nem teszi lehetővé annak pontos meghatározását, hogy a tőke kinek a tulajdonát képezi, ebben az esetben a vállalkozás jóhiszeműen kijelentheti, hogy jogosan feltételezheti, hogy a tőke 25 %-át vagy nagyobb részét nem birtokolja egy másik vállalkozás vagy több, egymással kapcsolt viszonyban lévő vállalkozás. Az ilyen nyilatkozatok nem érintik a nemzeti vagy közösségi szabályok által előírt ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

4. cikk

Az alkalmazotti létszámhoz, valamint a pénzügyi határértékekhez és a referencia-időszakokhoz felhasznált adatok

1. Az alkalmazotti létszám és a pénzügyi határértékek meghatározásához felhasználandó adatok a legutolsó jóváhagyott számviteli időszakhoz kapcsolódó, éves szinten kiszámított adatok. Ezeket a számlák zárásának napjától kezdődően kell figyelembe venni. Az árbevételadatot a hozzáadottérték-adó (HÉA) és egyéb közvetett adók levonásával kell számítani.
2. Amennyiben a számlák zárásának napján a vállalkozás megállapítja, hogy éves szinten meghaladta a 2. cikkben megállapított alkalmazotti létszámot vagy pénzügyi határértéket, illetve e létszám vagy határérték alá esik, nem veszíti el a mikro- kis- vagy középvállalkozási jogállását, illetve nem szerez ilyet, kivéve, ha a vállalkozás ezeket a határértékeket két egymást követő számviteli időszakban átlépi.
3. Újonnan alapított vállalkozások esetében, amelyek számláit még nem zárták le, a felhasználandó adatokat a pénzügyi év folyamán készített jóhiszemű becslésből kell származtatni.

5. cikk

Alkalmazotti létszám

Az alkalmazotti létszám az éves munkaerőegységek (ÉME) számával egyenlő, azaz azon személyek számával, akik teljes munkaidőben dolgoztak az érintett vállalkozásban vagy annak megbízásából az adott referenciaév egészében. Azon személyek munkája, akik nem egész évben dolgoztak, vagy részmunkaidőben dolgoztak, tekintet nélkül a munka időtartamára, valamint a szezonális munkavállalók munkája az ÉME törtrészének számít. Az alkalmazottak magukban foglalják a következőket:

- a) munkavállalók,
- b) a vállalkozásnál dolgozó, a vállalkozásnak alárendelt személyek, akik a nemzeti jog értelmében munkavállalónak minősülnek,
- c) tulajdonos-vezetők,
- d) a vállalkozásban rendszeres tevékenységet folytató tagok, akik részesülnek a vállalkozás pénzügyi hasznából.

Nem számítanak alkalmazottnak az ipari tanulói foglalkoztatásra vonatkozó, illetve szakképzési szerződés alapján a vállalkozásnál szakképzésben részt vevő ipari tanulók, illetve tanulók. A szülési vagy szülői szabadságok időtartamát figyelmen kívül kell hagyni.

6. cikk

A vállalkozás adatainak meghatározása

1. Független vállalkozások esetében az adatokat – ideértve az alkalmazottak számát – kizárólag az adott vállalkozás beszámolója alapján kell megállapítani.
2. A partnervállalkozással vagy kapcsolt vállalkozásokkal rendelkező vállalkozások adatait, ezen belül az alkalmazottak számát, a vállalkozás beszámolója és egyéb adatai alapján kell megállapítani, vagy – ha van ilyen – a vállalkozás konszolidált beszámolója alapján, vagy azon konszolidált beszámoló alapján, amely a konszolidáció folytán tartalmazza a vállalkozás adatait.

Az első albekezdésben említett adatokhoz hozzá kell adni az érintett vállalkozás minden olyan partnervállalkozásának adatait, amely hozzá képest közvetlenül az értékesítési lánc előző vagy következő szintjén helyezkedik el. Az összesítés arányos a tőkében vagy a szavazati jogokban (amelyik nagyobb) meglévő részesedés százalékaival. Keresztrészesedés esetén a nagyobb százalékarányt kell alkalmazni.

Az első és második albekezdésben említett adatokhoz hozzá kell adni minden olyan vállalkozás adatának 100 %-át, amelyek közvetlenül vagy közvetve az érintett vállalkozás kapcsolt vállalkozásai, amennyiben ezeket az adatokat bevonták a konszolidációba.

3. A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából, az érintett vállalkozás partnervállalkozásainak adatait az – adott esetben konszolidált – beszámolójukból és egyéb – adott esetben konszolidált – adataikból kell származtatni. Ehhez hozzá kell adni minden olyan vállalkozás adatának 100 %-át, amely e partnervállalkozás kapcsolt vállalkozása, kivéve, ha ezeket az adatokat bevonták a konszolidációba.

Ugyanazon (2) bekezdés alkalmazása szempontjából, az érintett vállalkozás kapcsolt vállalkozásainak adatait az – adott esetben konszolidált – beszámolójából és egyéb – adott esetben konszolidált – adataikból kell származtatni. Ezekhez arányosan hozzá kell adni e kapcsolt vállalkozás minden lehetséges partnervállalkozásának adatait, amelyek hozzá képest közvetlenül az értékesítési lánc előző vagy következő szintjén helyezkednek el, kivéve, ha ezeket az adatokat legalább a (2) bekezdés második albekezdése szerint megállapított százalékkal arányos mértékben már bevonták a konszolidált beszámolóba.

4. Ha a konszolidált beszámoló egy adott vállalkozásra vonatkozóan nem tartalmaz adatokat, ezeket a vállalkozás partnervállalkozásaitól származó adatok arányos összesítésével kell kiszámítani, hozzáadva azon vállalkozások adatait, amelyekkel az érintett vállalkozás kapcsolt viszonyban áll.